

Kratke vesti

iz življenja in sveta

VLAK UBIL MOŽA IN DOVOLEJ ZA VOJNO

Conneaut, O. — Vlak New York Central železnice je na nekem tujakšnjem železniškem križišču zadela truk in priprežen voznika, v katerem so se nahajali dve osebi. Vlak je prebil preko železnice, kar je bilo nezakonito, in ubil voznika. Miller, 39 let star, krotitelj, je bil ubit. Lewis Brothers cirkus, ki je bil v vozu, ni bil poškodovan. Miller je bil ubit, ko je bil na vrhu voza. Oba slona so bili ubiti.

DOVOLJ ZA VOJNO

Washington. — Foreign Policy Association je izjavila, da ima Nemčija dovolj olja za svoje neposredne vojne potrebe, ne more pa imeti nobenega upanja, da bi uspešno organizirala evropsko ekonomijo brez dodatnih oljnih virov.

SE BOJE RAJHJUGSEGA

Stockholm, Švedska. — Poročila poročevalca časopisa "Dagens Nyheter" poročajo iz Helsinkij, da finska vlada že nekaj dni pripravlja prostovoljno izselitev žensk in otrok iz finskega mesta.

SE MORDA V RUSIJO

London. — Sir Stafford Cripps, angleški poslanik v Moskvi, ki je bil dne 15. junija v Londonu, je izjavil, da bo vrnjen na svoje delo. Cripps je izrazil svoje nezadovoljstvo nad svojim delovanjem, da bi izboljšal položaj ruske države. Izjavil je, da je naletel vedno na težave, kadar je hotel govoriti v stik z ruskimi vodilnimi uradniki, radi česar je bilo njegovo delo oteženo.

EXPLOZIJA UBILA VA PREMAGARJA

Charleston, W. Va. — V "lokalni" eksploziji, ki so jo odkrili dolgo časa pozneje, sta bila ubita dva premogarja, ki sta delala v premogovniku Hatfield Campbell Creek komuni.

SEG AMERISKE SESTI V NEMCIJI

Berlin. — Tukaj se pričakuje, da bo vlada vsak čas proglasila seštev ameriške lastnine v Nemčiji, kajti tozadevna odredba je bila napisana že pred dvema mesecema, ter se je čakalo samo na priložnost, da se jo uveljavi.

Smrtna kosa

V soboto popoldne je po dolgi bolezni preminil Joseph Priatelj, star 53 let, stanujoč na 137 East 66th St. Tukaj zapuščeno žalujočo soprogo Mary, roj. Tekavčič, p. d. Luhčeva, ki je bila iz Hinja; dalje zapuščena tri sinove: Josepha, Edwarda in Franka, dve hčeri Mary, omoženo Leblang in Franka, omoženo Leblang, tri brate: Antona, Johna in Louisa, čigar soproga je preminila pred enim mesecem, dve sestre, Cecilijo Skrebec in Anno Furlan ter vnukinjo Shirley Ann in veliko sorodništvo. Doma je bil od sv. Gregorja, vas Hojčice, po domače "ta gorjuni", kjer zapuščena nekaj sorodnikov. Tukaj je bival 29 let, bil je bil skozi 28 let zaposlen pri White Motor Co. Bil je član društva Naprej št. 5 SNPJ in član društva "Srca Jezusovega". V njegovem grobu se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:15 iz Joseph Zele in njegovi pogrebni zavoda, 6502 Clair Ave. v cerkev sv. Vida. Njegov grob bo ohranjen blag spomin, preostali sorodniki pa izrečejo naše sožalje!

NEPRESTANO ZAOSTROVANJE NEMŠKO-SOVJETSKE KRIZE

Ali je kriza resnična, ali je vse skupaj
gigantski bluff? — Stalin pred
neizbežno izbiro.

NEMCI SO PREPRIČANI, DA LAHKO V ŠESTIH MESECIH ZLOMIJO SOVJETSKO ARMADO

LONDON, 14. junija. — Diplomatski krogi v Finski naznanjajo, da je nastal med ruskim premijerjem Stalinom in visokimi častniki sovjetske armade razkol, ker je Stalin sklenil, da se ukloni Adolfu Hitlerju in njegovim zahtevam, dočim so sovjetski častniki nasprotni tej nameri. Poročila iz Helsinkov naznanjajo, da je na čelu opozicije proti Stalinu sovjetski obrambni komisar S. K. Timošenko, ki je nasproten vsakemu nadaljnjemu apizanju Nemčije.

Poročila diplomatov

Poročila iz Ankare, Turčija, naznanjajo, da se bodo vsak trenutek pričeli pojavljati važni razvoji med Nemčijo in Rusijo.

Diplomatje v Ankari danes s poudarkom naglašajo izjavo nemškega rajshmaršala Goeringa, ki je rekel, da "Nemčija potrebuje ukrajinsko žitnico za dolgotrajno vojno."

Pota podminirana

Vse poti, ki vodijo iz Rumunije v njeno bivši provinco Besarabijo, so bile zaprte in podminirane. Potniki, ki prihajajo v Ankaru iz Bukarešte, pripovedujejo, da rumunski častniki javno govorijo, da bodo Rumunji kmalu zopet v posesti Besarabije, katero je kralj Karol lansko leto na zahtevo ruskega ultimata odstopil Rusiji. Poročila, ki prihajajo v Turčijo, naznanjajo, da so večinoma vsi nem-

ški vojniki, ki so bili v Bolgariji, odšli v Rumunijo.

Stalin se ukloni nemškim zahtevam

LONDON, 15. junija. — Londonski list "London Sunday Express" poroča, da je Josip Stalin po 40 ur trajajoči konferenci z voditelji sovjetske armade, pristal na nemške zahteve po tesnejšem sodelovanju z Nemčijo. Stalin se je odločil za to, ko so ga vojaški voditelji obvestili, da se Sovjetska Rusija trenutno ne more postaviti po robu nemški vojni mašini.

Važnost ruskih živil

ANKARA, Turčija, 15. junija. — Informirani nevtralni diplomati, ki poročajo o mrlični vojaški aktivnosti na obeh straneh susko-nemške meje, pravijo, da je nacistični napad na Rusijo neizogiben, ako se Rusija ne obveže, da bo pomagala hraniti in preživljati po Nemcih zasedeno Evropo.

Zlom ruske armade v šestih tednih

Isti viri poročajo, da so Nemci prepričani, da lahko zlomijo moč ruskih armad tekom šestih tednov, toda bi rajši napadli Rusijo jeseni, ko bodo pospravljeni njeni poljski prideški, kakor pa sedaj. — Londonu s pozornostjo zasledujejo razvoj dogodkov, o katerih menijo, da utegnejo biti samo utvara za nenađen in presenetljiv nacistični napad v drugo smer — morda na Anglijo.

Philip Murray, predsednik C. I. O., bo uvedel čistko v organizaciji

Člani komunističnih, nacističnih in fašističnih organizacij ne bodo smeli zavzemati uradnih mest v CIO organizaciji.

WASHINGTON, 15. junija. —

Avtoritativni delavski krogi naznanjajo, da bo Philip Murray, predsednik Kongresa za industrijsko organizacijo, vzporedno z vladno kampanjo pričel tudi s svojo lastno kampanjo čiščenja organizacije, iz katere bo odstranil gotove vrste delavskih agitatorjev in levičarjev, ki hujšajo delavstvo na neavtorizirane stavke.

Murray ni hotel podati nobenega komentarja glede teh poročil, toda naglašuje, da je nedavno pred narodnimi in mednarodnimi uradniki CIO organizacije izjavil, da bo nastopil proti vsakemu subverzivnemu delu kakršnih koli skupin. Dalje je izjavil zastopnikom tiska sledeče: "Mi vemo, da imamo tudi komuniste v CIO organizaciji, toda če si nameravamo slednji prilastiti kontrolo tudi nad enim samim lokalom, jih bomo naglo iztrebili."

Prvi znaki bližajoče se "čistke"

Prvi znaki bližajoče se "čistke" v CIO organizaciji so se pojavili, ko je Richard T. Frankensteen, načelnik avijatične divizije CIO United Automobile Workers unije, izjavil, da je stavko v American Aviation Co., pripisati komunističnemu delovanju med delavstvom. Svoji je Frankensteen v Los Angelesu

izjavil, da je bil delavski lokal, čigar uradniki so podpirali to stavko, preurejen na "trdni in pošten podlagi" in da je 20 U. A. W. podpredsednikov z letali in z vlaki na potu v Los Angeles, kjer mu bodo pomagali pri njegovem delu.

Odobritev suspendacij

Frankensteen je z odobrenjem predsednika Murrayja suspendiral voditelja štrajka v North American tovarni letal.

V CIO se bo uvedlo odredbe, da ne more biti nihče uradnik organizacije, kdor je član komunistične, nacistične ali fašistične organizacije.

V Chicagu, Ill., je neki židovski advokat Issac K. Goodman računal staremu rojaku Fr. S. Košmerlu \$26,000 za sodnijsko izterjavo (foreclosure) nekega vknjiženega dolga v vsoti \$18,082 in poleg tega zahteva od Košmerla še nadaljnjih \$22,000. Zadeva je bila naznanjena odvetniški organizaciji, ki je spoznala Goodmanovo krivega o-deruštva in je predložila vrhovnemu državnemu sodišču zahtevo, da odvzame omenjenemu odv-
vetniku poslovno pravico.

HRVATSKA, ČLANICA OSIŠČA

BENETKE, Italija, 15. junija. — Hrvatska, nova država, ki je bila ustanovljena iz dela razkosane Jugoslavije, je pridružena danes onim državam, ki so v osišču kot članice — države drugega reda.

Tozadevni protokol je tekom primernih ceremonij podpisal dr. Ante Pavelić, hrvatski "poglavnik" in vođa hrvatske države.

S tem podpisom je postala Hrvatska članica osišča, v katerem so poleg glavnih treh — Nemčije, Italije in Japonske — vključene tudi Madžarska, Rumunija, Slovaška in Bolgarija. — V imenu osišča so podpisali protokol: Ciano za Italijo, Ribbentrop za Nemčijo in Zembel Horikiri, japonski poslanik v Italiji, za Japonsko.

ZADNJE VESTI

LONDON. — Angleške čete so udarile danes 40 milj daleč skozi nemške in italijanske črte v Libiji. — Istočasno nadaljujejo angleške čete in čete svobodne Francije svojo ofenzivo v Soroju.

STOCKHOLM, Švedska.

— Poročila z Baltika naznanjajo, da je velika ruska baltičska mornarica postavljena v pripravljenost, da so bile nemške ladje z Baltika pozvane v domača pristanišča, da so pričele ženske in otroci evakuirati mesto Helsinki ter da je pričela finska vlada klicati rezerviste pod zastavo.

LONDON. — Angleški bombniki so snoči že peto zaporedno noč napadli nemško industrijsko Porurje in angleške bombe so povzročile veliko škodo v Cologne in Hannoverju.

"SLAVČKI"

Seja mladinskega pevskega zbora "Slavčki" se vrši v tork večer v navadnih prostorih. — Starši so vljudno vabljeni, da se udeležijo. — Tajnica.

PETDESET LET POROČENA

Včeraj je preteklo 50 let, odkar sta se poročila v češki cerkvi na Broadway Anton Kmet in njegova žena Karolina, ki živi na 6206 Schade Ave.

Kmetov oče je doma iz vasi Ajdovec pri Žužemberku na Dolenskem ter je prišel v Ameriko leta 1889. Njegova žena, Kmetova mati, je doma iz vasi Veliki Lipovec blizu Ajdovca ter je prišla v Ameriko 1890. V zakonu se jima rodilo 12 otrok, izmed katerih je eden umrl v detinskih letih, a najstarejši sin Tone je umrl pred dvema leti za posledicami bolezni, katero si je nakopal kot vojak v ameriški armadi v Franciji.

Najmlajši sin Joe pa se je meseca februarja prostovoljno vpisal v ameriško armado in sedaj služi v Camp Shelby, Miss. Kmetov oče je sedaj star 81 let; še vedno zdrav in dobro razpoložen sedi ponavadi pri kuhinjskem oknu in kad pipo tobaka. Že preko 23 let dobiva mesečno pokojnino od American Steel and Wire družbe, kjer je delal preko 25 let. Kmetova mati bo stara 70 let v jeseni. Tudi ona je še pri moči, kajti upravlja še vsa dnevna in hišna dela.

Mesti Damask in Bejrut pred neposrednim padcem

Angleške čete in čete svobodne Francije se nahajajo v neposredni bližini obeh prestolnic.

LONDON, 15. junija. — Angleško vojaštvo in čete svobodne Francije so danes zavzele kraj Kissou, ki tvori ključ k mestu Damasku, do katerega sta prodrli dve angleški koloni na razdaljo petih milj. Istočasno je druga angleška kolona zavzela kraj Sidon, ki je oddaljen dvanajst milj od Bejruta, glavnega mesta Libanona.

V zračnih bojih so se pojavili tudi nemški bombniki, kar utegne pomeniti, da bodo morda tudi Nemci pomagati Francozom in da so izpremenili svojo politiko, ki je šla za tem, da Francozje sami opravijo z Angleži kakor vedo in znajo.

VICHY, 15. junija. — Nocoj je bila odredjena evakuacija vsega civilnega prebivalstva iz Bejruta, ko so se avstralske kolone približale mestu na razdaljo osemnajst milj. — Bejrut je pod neprestanim bombardiranjem angleških bombnikov.

Kultura

CANKARJEVA USTANOVA

Jutri, 17. junija se vrši seja odbora in direktorija Cankarjeve ustanove, glede zadnjih priprav za piknik, ki se vrši prihodnjo nedeljo na SNPJ farmi. Seja se bo vršila v S. N. domu na St. Clair Ave. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. — Odbor in direktorij Ustanove prosim, da to upoštevate. — L. Z., tajnik.

Graduantinja

Na Notre Dame akademiji je te dni graduirala Miss Virginia Stegu, iz 15018 Ridpath Ave.

Bolna

Radi zastrupljenja krvi se na haja na bolniški postelji na svojem domu Mrs. Alma Epich, 20971 Goller Ave. Želimo ji, da bi čim preje okrevala!

MOŽNE POSLEDICE POTOPA PARNIKA ROBIN MOORA

Roosevelt ima na razpolago petero potez. —
Zasežene danske ladje v službi
ameriške paroplovbe.

REGISTRIRANJE AMERISKE IMOVINE V ITALIJI

WASHINGTON, 15. junija. — Da-li se bo pričela aktualna vojna med Zedinjenimi državami in Nemčijo, je v glavnem odvisno od predsednika Roosevelta, ki bo določil, kakšno akcijo naj zavzame naša vlada z ozirom na pogreznitev ameriškega parnika Robin Moora po nemški podmornici.

Predsednik Roosevelt lahko stori katero koli izmed sledečih petih stvari:

Lahko pošlje protest nemški vladi.

Lahko zahteva od Nemčije odškodnino.

Lahko prekine diplomatske odnose.

Lahko odredi oborožitev ameriških trgovskih parnikov, da se morejo slednji braniti v slučaju napada.

Lahko odredi patroliranje vojne mornarice na svetovnih oceanih, ki bi pregnala z morij nemške napadalce.

Mornarica je pripravljena. Kar se tiče ameriške vojne mornarice, je slednja pripravljena za trenutno akcijo. Danes je ta mornarica bolj opremljena kakor kdajkoli v ameriški zgodovini in je kos vsaki nalogi, ki bi ji bila dana.

Danske ladje v ameriški službi

WASHINGTON, 15. junija. — The Maritime Commission je danes izjavila, da bo jutri uvrščenih v ameriško trgovsko mornarico šest zaseženih danskih ladij.

Komisija je naznanila, da bo postavila kakor hitro mogoče v službo tudi ostale zasežene ladje, med katerimi je 28 italijanskih parnikov in dvoje nemških.

Represalije v Italiji

RIM, 15. junija. — Ker je predsednik Roosevelt "zamrznil" vse nemške in italijanske kredite v Zedinjenih državah, je italijanska vlada odredila registracijo vse ameriške lastnine v Italiji.

OBRAT V NORTH AMERICAN CO.; SKORAJŠNJI ODPOKLIC VOJAŠTVA

Paul Martin, predsednik unije in bivši kaznenec, v vlogi
preganjane nedolžnosti. — Članstvo njegovega locala
bo prispevalo po \$35 tedensko za vzdrževanje
njegove rodbine.

ROCHESTER, N. Y., 15. ju-

nija. — Robert B. Patterson, vojni podtajnik, je danes izjavil, da bo že "v nekaj dneh" odpoklicano vojaštvo od North American Aviation Co., tovarne. — "Vojaštvo bo ostalo tam še toliko časa, da doseže produkcija letal normalno višino," je izjavil vojni podtajnik.

Važna Frankensteenova izjava. PITTSBURGH, 16. junija. — Richard T. Frankensteen, CIO voditelj, je danes tukaj izjavil, da je bil nastop vojaštva v stavki pri North American Aviation tovarni do "gotove mere upravičen."

"V vodstvu localov se je vgnezdil komunizem in stavka se je pričela, preden so bila izčrpana vsa sredstva pogajanj. Zahteve delavstva pa so bile upravičene. Mi nikoli ne nasprotujemo takim zahtevam, nasprotujemo pa proceduri, ki se jo pri tem vporablja."

Podpora delavcev Martinu. CLEVELAND. — Člani locala National Association of Die Casting Workers unije so večeraj odglasovali "polno zaupništvo" predsedniku svojega locala Paulu Martinu ter izjavili, da pomeni njegova aretacija — "frame-up," ki je naperjen proti celotnemu delavskemu gibanju.

Članstvo locala je odločilo, da bo prispevalo \$35 tedensko za Martinovo rodbino, dokler ne bo Martinova zadeva rešena. Dalje je delavstvo obsodilo "zvezo časopisnih politikov," ki se ukvarja s persekucijo delavskih voditeljev.

Preganjana nedolžnost

Resnično ime Paula Martina, za katerega se delavstvo njegovega locala tako poteguje, je Mehringer, ki je bil že zaprt zaradi oboroženega roparskega smernice za Jugoslovane.

napada in zaradi tatvine avtomobilov.

Francoske ladje plovejo v službi nacijske Nemčije

Angleška vlada trdi, da te
ladje ne prevažajo samo
nemških potrebščin, tem-
več tudi nemško vojaštvo.

LONDON, 15. junija. —

Angleška vlada naznanja, da ni nobenega dvoma, da francoska trgovska mornarica prevažata razen material, ki je življenjsko važna za Nemčijo, in dalje da se izrablja francosko trgovsko mornarico celo za prevažanje nemških čet.

Osemdeset odstotkov francoskih parnikov dovažajo iz severne Afrike v Marseilles zmlete orehe in peške palm; iz Marseilles gre to blago v Nemčijo, kjer izdelujejo iz tega toščice, olje in razna mazila. Dalje dovažajo francoske ladje za Nemčijo iz Indo-Kine riž, iz Italije in Tunizije pa fosfate.

Nadaljne francoske ladje pa dovažajo v Trst potrebščine iz Rusije, Rumunije, Grčije in Jugoslavije.

V Pittsburghu, Pa., je pred dnevi umrla Mary Antlogar, stara 65 let in doma iz Ljutomer na Štajerskem. Tu zapuščala tri sinove, dve hčeri in več drugih sorodnikov.

Pittsburgh. — Kosto Unkovič je poslal na Jugoslavijo pomožni odbor poziv, naj skliče narodni zbor Srbov, Hrvatov in Slovencev iz Severne in Južne Amerike, ki naj določi bodoče

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi, za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:
Za celo leto\$6.00; za 6 mesecev\$4.00
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

IZZA KULIS STAVKE V KALIFORNIJI

Dejstva v zadnjem štrajku delavstva pri North American Aviation družbi v Los Angelesu so sledeča: Delavci so zahtevali zvišanje mezd. Večina delavstva pri tej družbi je organiziranega v C. I. O. organizaciji, zato je ta organizacija prevzela tudi pogajanja s kompanijo. Sredi pogajanj pa so proglasili voditelji lokalnih strokovnih organizacij stavko, nakar je delavstvo dnevnega in nočnega šifta prenehalo z delom. Narodna organizacija CIO (United Automobile Workers unija) je izjavila, da je to neavtorizirana ali divja stavka in je poslala iz Detroita v Los Angeles enega svojih vodilnih funkcionarjev, Richard T. Frankensteena, ki naj spor poravnava. Vodje lokalnih unij pa so se uprli temu prizadevanju; Frankensteenu je bil faktično na delavskem shodu onemogočen njegov govor, in to v trenutku, ko je pričel poasnjevati, da je ta stavka v prid Hitlerju! Nato so vodilni činitelji UAW ostavili lokalne funkcionarje, ki so bili deloma komunisti, ali pa pod komunističnim vplivom, ter podvzeli korake za demokratične volitve novih lokalnih uradnikov. Medtem pa je posegel v ta kaotičen položaj predsednik Roosevelt. Predsednik je odredil, da ima tovarno prevzeti vojaštvo, ki je zaprlo okolico naprav ter potisnilo stavkarske straže ali pikete tako daleč od tovarne, da so oni, ki so bili pri volji delati, lahko šli na delo, dočim je vojaški poveljnik zagotovil delavstvo, da ga bo zaščitil s svojim vojaštvom tako pri delu v tovarni kakor na njegovih stanovanjih. Ker je med tem tudi CIO voditelj Frankensteen izjavil po radiu, da delo v tej tovarni ne pomeni stavkolomstva ali skebanja, je pričelo od ure do ure naraščati število onih delavcev, ki so pričeli zopet z delom.

K tem dogodkom so potrebne nekatere opombe. Kakor je Raymond Clapper, washingtonski poročevalec Scripps-Howard časopisja, popolnoma pravilno povedal v svoji koloni, sta tekom stavke v tej obrambni industriji tekli vzporedno dve stvari: namreč želja delavcev, da bi bili bolje plačani, kar je bila njihova upravičena in legitimna zahteva, na drugi strani pa je bilo prizadevanje komunistov, da izkoristijo obrambno industrijo za svoje namene.

Odgovorni delavski voditelji in delavci so se zavdali, da je še vedno čas, poslužiti se ostrejših sredstev, če bi se delodajalci trdovratno branili, ugoditi njihovim upravičenim zahtevam, kakor so tudi vedeli, da mora biti njihova taktika za tem, da se prikaže pred javnostjo krivično stališče delodajalcev in da se prepreči vtis na javnost, da delavstvo sabotira narodno obrambo. Komunistom pa ni seveda nič na tem, da pomagajo uveljaviti ugravičene delavske zahteve; njim je ležeče samo na d' segu moten in zastoj v obratu, na insceniranju štrajka in na izzivanju, da bi nastopilo vojaštvo, — izkratka: da se ustvari zmedo in položaj, ki bi mejil na državljansko vojno. Dokaz za to je, da ko so bila pogajanja v polnem teku, tedaj so posegli v zadevo komunisti, ki so ne interesirajo za resnične delavske konflikte. Oni so hoteli pač ustvariti "trubel", s katerim naj bi se poskrbelo za ameriških tleh za umazane kupčije nacijsko-komunističnih zaveznikov.

Pretežna večina ameriškega delavstva prav gotovo ni na strani komunistov in pretežna večina ameriškega delavstva se tudi ne zaveda, kako nesramno in zločinsko komunisti zlorabljajo upravičene delavske zahteve. To je posledica politične nejasnosti delavstva, in to celo onega, ki je strokovno organizirano. Toda družabne plasti ameriškega prebivalstva so se mnogo bolj interesirale za dogodke, ki se odigravajo v Evropi, in so njihove morebitne posledice bolj temeljito proučile kakor pa delavstvo. Na delavskih sejah in shodih so zelo redka politična predavanja, še redkejša pa predavanja o zunanjepolitičnem položaju, česar posledica je, da postane delavstvo nedolžna žrtev komunistov, ki so se znali v delavskih organizacijah prikopati do važnih uradov, ki jih v svojem svojstvu zlorabljajo.

To razpravo bomo še jutri nadaljevali.

Tudi ostanke s pridom porabimo

Od kosila je ostalo nekaj krompirja, špinacije in riža. Za večerjo teh ostankov ne moremo porabiti, ker je tega premalo, posebno pa še zato ne, ker bi se družina uprla. Saj je prav sprememba v jedilniku tista, ki že sama po sebi vzbuja tek, zato je treba skrbeti vedno za nekaj novega in dobrega.

V splošnem gospodinja prav težko preračuna, koliko bo treba skuhati. Na tek družinskih članov vpliva vedno več činiteelj: boljša ali slabša volja, trenutno zdravstveno stanje, vreme i. t. d. Zato mora gospodinja z ostanki vedno računati in najti zanje uporabo, ki pa seveda ne sme škodovati zdravju.

Prva stvar pri ostankih je: takoj na hladno z njimi! Jed, ki se pari ure in ure v pečici ali na štedilniku, se pokvari, izgubi na okusu, na hranilni vrednosti in nam lahko še škoduje.

Če hočemo torej porabiti jed tako, kakršna je, jo je treba imeti nekje na hladnem prostoru, tik pred uporabo pa dobro prevreti ali prepražiti. Najbolje pa je, če iz teh ostankov napravimo novo jed, ki bo po njej vsak raje segel, gospodinja pa bo imela zavest, da je hranilo s pridom uporabila.

Kako porabimo ostanke krompirja

Ker je na naših skromnih mizah vsakdanji gost, nam često ostaja. Znano pa je, da se v krompirju kmalu po kuhanju tvori škrob, ki mu kvari okus in ga dela težko prebavljivega. Zato je bolje, če krompirja ne hranimo takega kot je, ampak ga porabimo tako, da napravimo iz njega druge jedi n. pr. naravno kuhan krompir porabimo za vse vrste krompirjevega testa ali za malo čajno pecivo iz krhkega krompirjevega testa, za slane kuminove paličice ali šunkine rogljičke, kjer porabimo enako težo pretlačenega krompirja, surovega masla, moke in nekoliko pecilnega praška. Prav tako uporabimo krompirjevo kašo (pire) za krompirjevo testo, če pa dodamo jajce, sesekljane petušilja in drobtine, dobimo testo za krompirjeve zrezke, ki jih z drobtinami oblikujemo in spečemo v vroči masti.

Kako porabimo ostanke špinacije

Špinac, dobro porabimo kot nadev za palačinke. Ako je špinac prikuha gosta, naredimo rezančeno testo iz moke, mesto vode špinac, jajce, sol. Razvaljamo, zrežemo, na rezance, jih malo posušimo, skuhamo in posrežemo s krompirjevim hrenom ali kako omako.

nom ali kako omako.

in ostanke riža

Riž lahko pripravimo naslednji dan za juho. Tudi ga zmeljemo, primešamo nekoliko moke, jajce, oblikujemo zrezke, jih spečemo ali paniramo ter ocvremo in serviramo k zelenjavi ali kaki mesni omaki.

Debelost - znak dostojanstva in moči

Vitke postave so ideal moderne človeštva. Primitivna ljudstva imajo maš nasproten okus. Okrogla postava jim velja za znak odločnosti, in lepote. Kdor je debel, mora imeti mnogo je, kdor mora mnogo jesti, mora biti zelo bogat in kdor je bogat, je mogočen — tako si misli primitivni človek.

Tako je postala debelost v Afriki, Polineziji itd. znak dostojanstva in moči. Debelost je nekakšen red, ki ga nosiš s seboj in ga razkazuješ ljudem. Debel trehuh velja v takšni meri za posebno pravico vladajočih, da smejo biti pri nekih južnoafriških rodovih samo poglavarji debeli.

Vsak neznačajši zemljan, ki bi si omislil trebušček, bi postal predmet strogih kazni.

Kakor moč, oziroma močnost se tudi lepota med primitivnimi ljudstvi izraža z neobičajnim telesnim obsegom. Takšen lepotni ideal nam je razviden že iz staroindijske pesnitve, ki pravi, da mora biti hoja neveste takšna kakor hoja mladega slona. V južni Nubiji mlada dekleta, preden se poročijo, naravnost mastijo s močnato kašo in krojijo miškom.

V Orijentu ženske čare sploh dobesedno tehtajo. Ženske v marsikaterih haremih opisujejo kot premikajoče se mase tolske z zalitimi očmi, visečimi lici in trojno brado ...

Hiša iz steklenic

Ob začetku izkoriščanja sredstev rudnikov v Nevadi so uporabljali najbolj čudna tvoriva za gradnjo hiš. Mesto Tonopah je tedaj raslo iz tal, kakor goba po dežju. Les in kamen za njegove hiše pa je bilo mogoče dobiti z največjimi stroški in napor, kajti kraj tedaj še ni imel zvez s svetom.

Tako so nastale najbolj čudne hiše. Ljudje so gradili s slamo, starimi vrečami, starimi petrolejskimi vrči in starimi zabojniki. Višek je dosegel rudar po imenu William Peck, ki si je postavil hišo iz praznih steklenic.

Odvržene steklenice za pivo je uporabil, da je zgradil 6 m visoko in 5 m široko kočjo. To nenavadno zgradbo je v prostih urah postavil v enem mesecu. Notranje stene je zapolnil z malto, in sicer s tako debelo plastjo, da je pokrila steklenične vratove, ki so gledali v hišo, in je predstavljala gladko steno. V tej steklenični hiši je živel Peck z ženo in dvema otrokoma in se je počutil izbornu. Med tem ko je v drugih tonopahskih hišah neredko vladala temperatura pod ničlo, je bilo njegovo bivališče vedno prijetno toplo.

TELEFONSKI POGOVOR z "MRIVCEM"

Nekemu trgovcu v Glogau so pred časom sporočili, da je njegov sin, letalski poročnik, padel. Starši so nato objavili o smrti. Sedaj pa so prejeli nepričakovano telefonsko vest, s katero jim je poveljnik letalskega krde, pri katerem je služil poročnik, sporočil, da je mladi mož še živ.

Poročnikovo letalo se je med bojem vnelo in je treščilo na tla, kakor so to tovariši videli. Poročnik sam pa je ostal živ in so ga Francozi ujeli. Ko so nemške čete vkorakale v Pariz, so ga našli v neki vojni bolnišnici in ga dali prepeljati v Wiesbaden. Uro. potem, ko so stari prešli to vest, so se po telefonu lahko pogovorili s sinom, ki jim je povedal, da se njegovo stanje boljša in da bo kmalu dobil dopust, da obišče dom.

ŠKRAT

Profesor: "Rad bi vedel, go spod kandidat, kako je mogoče, da ste padli?"

Kandidat: "Ker je laže vprašati, nego odgovoriti, go spod profesor!"

Neki urar je dejal: Ženske so ure, ki vedno zaostajajo, čim je 25 let.

Kant je v neki družbi naletel na gospoda, ki je nastopal zelo samozavestno, a je bil njegov nastop v nasprotju z njegovo razumnostjo. Mož, ki se je čel važnega, je dejal filozofu:

"Zame ni imela filozofija nikoli nobenega pomena. Kaj mi pomaga ugibanje in premišljanje modrijanov? Držim se rajši vedno pregovorov, ki jih je skoval ljudstvo, in ki pravijo na pr.:

"Po škodi postaneš pameten."

Kant je izzivala sočutno pogledal in dejal:

"Dragi gospod, videti je, da v svojem življenju še niste doživeli mnogo škode!"

den. Uro. potem, ko so stari prešli to vest, so se po telefonu lahko pogovorili s sinom, ki jim je povedal, da se njegovo stanje boljša in da bo kmalu dobil dopust, da obišče dom.

Če ne moreš zaradi vročine zaspati

Večina gospodinj dela to na pako, da pušča okna v poletnem času podnevi in ponoči odprta, da bi prodiral sveži zrak v prostore.

Ob jasnih poletnih dneh pa je treba okna vsaj proti soncu strani že zjutraj zapreti in jih zavestiti s temnimi zavesami ali zagniti z žaluzijami, da zrak ne morejo v prostore. Šele proti večeru okna spet odpremo. Treba se vlečemo in po možnosti tudi ponoči naj gre prepih skozi sobe, seveda pa je treba poskrbeti za to, da vrata ne bodo leputala zaradi vetra.

Če so tla v spalnici lesena ali pokrita z linolejem, je priporočljivo, da jih enkrat ali dvakrat na dan ovlažimo z mokro cunjico. Če se odpovemo potem pulastim blazinam in odeji ter se pokrijemo s platneno rjuho, bomo v takih ohlajeni sobi lahko izbornu spavali.

Pažnja na cesti

Mestni varnostni direktor in policijski oddelek se obračajo na starše šolske dece, ki je to danes končala s šolskim mterminom in se nahaja doma na počitnicah, da jih podučijo o nevarnosti na cesti. Otroci na poletnih počitnicah nalagajo staršem večjo odgovornost in večje skrb za njihovo varnost, kajti med tem ko se otroci podnevi igrajo, dočim so bili tekom šolske dobe v šoli na varnem. Največkrat se pripeti prometna smrtna nesreča ali poškodba, ko otroci s seboj zadaj za parkanim avtomobilom grejo preko ceste sredi bloka; ko grejo čez cesto proti prometni luči in ko se na cesti igrajo.

Torej otrokom pomagajte, da se bodo naučili, ustaviti se in stopijo ob cestnem robniku, da pogledajo na levo in desno, predno grejo, preko ceste, da grejo le na križišču čez cesto, da upoštevajo prozornost luči in da se igrajo na varnem. Pred vsem pa je važno, da vi sami dajate svojim otrokom, dober zgled in se ravnete po prometnih pravilih.

Nekaj izmed 102 nemških in italijanskih mornarjev, ki so sabotirali parnika Eisenbach in Fella ob obrežju Costa Rica. Slike je bila vzeta, ko so mornarji dospeli na kvarantinsko postajo v kanalski zoni, predno so bili deportirani v Evropo, s prvim odhajajočim japonskim parnikom.

Letalska tovarna zaprta vsled CIO štrajka

Skupina letalcev pri Boeing Aircraft tovarni v Seattlu, ki se pripravljajo, predno se poda na poizkusni polet v stratosfero. Na zgornji sliki vidite, kako se moški vežbajo in vdihavajo čist kisik, da izčistijo iz svoje krvi ogljik. V spodnji sliki se pa moški nahajajo v strato-kabini. Sedaj morajo vsi nositi maske, tudi ko se nahajajo na morskii površini.

Oboroževalni odbor Zd. držav in Kanade

Štirje člani International Material Co-ordinating odbora Zedinjenih držav in Kanade, ki so se sestali v Montrealu, predno so se podali na delo, da preiščejo surov materijal obeh dežel, katero se bo rabilo za izdelavo orožja. Od leve na desno so: W. L. Batt, Washington, D. C.; H. J. Symington, Montreal; Edw. Stettinius ml., Washington; in G. C. Bateman, Toronto.

Razdejanje poplave

Drveča voda reke Youghiogheny se je dvignila visoko nad bregom, potem ko je tri dni neprenehoma deževalo in odnesla je železniške tračnice P. & L. E. železnice, vsled česar je tu tovarni železniški voz padel v reko pri Dickerson Run, okrog 30 milj izven Pittsburgha. Moštvo treh oseb, ki se je nahajalo v inženirskem vozu, je komaj ušlo smrti.

MED IMPERIJALIZMI OBSTOJI RAZLIKA -- IN ZELO VELIKA

Zopet in zopet se sliši ta-le argument: Anglija je zgradila svoj imperij s podjarmljenjem drugih narodov in sedaj skuša storiti isto za Nemce Adolf Hitler. Zakaj bi se torej razburjali, če en imperijalizem bije boj proti drugemu, ko ni vendar med imperijalizmi nobene razlike?

Tako modrovanje širijo predvsem komunisti in od njih inspirirani ljudje, ampak ponavljajo ga tudi mnogo drugi, bodisi vesled tega, ker simpatizirajo s fašizmom in nacizmom, ali pa ker so nevede nasledili mogočni propagandi anti-demokracijskih sil, kateri nehoti služijo s tem, da avtomatično ponavljajo fraze komunističnih in fašističnih elementov.

Trditve, da so vsi imperijalizmi enaki, je lažnjiv in zavajalen. Navzlic temu pa izvrstno ljudi fašizma v razdvajanju ljudskih množic in demokratičnih deželah, in zelo važno je torej, da takemu argumentu pritrjujemo preišče drobovje.

Napoleon je bil brez dvoma imperijalist. Zavojeval je skoraj vso Evropo in njegove armade so dospole celo v Egipt. Med drugim je spravil pod svojo oblast Slovenijo in druge južne province tedanje Avstrije, katere je spravil v skupno administrativno enoto, kateri je dal ime Ilirija. Ta enota je bila v narodnem oziru homogena in kulturno progresivna. Slovenci smo takrat prvič v zgodovini dobili svojo univerzo v Ljubljani. Vavodnik je navdušeno zabil: "Ilirija, vstan!"

Napoleonov imperijalizem je bil političen, ni pa stremel po raznarodovanju in tudi ne po gospodarskem zaslužju narodov, katere je spravil pod svojo oblast. Do časa, ko ga je castihlepje oslepilo, da se je dal krohati za cesarja in se po razporoču od prve žene poročil s hčerjo avstrijskega cesarja, so se navduševali za njega največji duhovci tedanjega časa. Goethe je bil njegov čestilec, Beethoven mu je zložil simfonijo na čast.

Anglija je imperij in angleški imperijalizem ima na vesti mnogo grehov. Na primer, zatirala je Irsko skozi mnogo stoletij, ampak končno je pod pritiskom javnega mnjenja dala Ircom svobodo in neodvisnost. V spominu je še vojna proti Burom, katero je podvel angleški imperijalizem. Najostrejši kritiki proti vojni, ki so našli med Angličani, ki so neusmiljeno bicala vladna faktorje, ki so bili za vojno odgovorni. Tako je bil problem Burav rešen v okviru demokracije in danes je Južna Afrika samostojen dominij v obliki svobodnih britiskih narodov.

Indija je drug primer. Angleška oblast v Indiji je bila čisto združena z okrutnostjo in angleški kapital je indijske mase rabil za svoje lastne izkoriščevalne namene. Toda napram temu je treba tudi ugotoviti dejstvo, da bi bila Indija pod svojo lastnimi trinoškimi principi brez dvoma celo na slabšem, da bi Angleži mnogo storili za izboljšanje okrutnih verskih tradicij, n. pr. sežigana vdov, dvignili zdravstveno stanje ljudskih mas in storili mnogo drugega, kar eventualno usposobi Indijce za samovlado.

Tudi v slučaju Indije so bili

prosvitljeni angleški krogi sami tista sila, ki je držala imperijalistični element na uzdi in ga s pekočo kritiko končno pripravila tako daleč, da Indija danes uživa stalež delne avonomije.

Kako mogočno vlogo igra javno mnenje po sistemom imperijalizma, kakršnega predstavlja Velika Britanija, nudi izbrani primer dogodek, ki se je primeril leta 1919 v indijskem mestu Amritsar. Ko so domačini vpriporili punt, v katerem so bila porušena poslopja in je bilo ubitih mnogo Evropejcev, je angleški poveljnik poslal priporupnikom vojake, in v masakru, ki je sledil, je bilo štiri sto domačinov ubitih, več sto pa ranjenih. Krvavi dogodek je izzval vihar, ki je odmeval širom britskega imperija. Od parlamenta imenovana preiskovalna komisija je obsodila poveljnika, ki je zakrivil tragedijo in poslanska zbornica je z veliko večino odglasovala, da se ga za vslej izloči iz administracije v Indiji.

Vse to je bilo mogoče, ker imperijalizem starega kova je podrejen demokratičnemu pritisku ljudskih množic in se torej ne more nikdar spremeniti v popolno tiranijo. Na to važno dejstvo opozarja Lewis Corey, znan ameriški pisatelj o socialnih in ekonomskih vprašanjih, ki v tozadnem članku dalje pravi:

"Imperijalizem je svoj čas rabil državo za pospeševanje svojih namenov, ampak država je bila obenem podrejena demokratičnemu pritisku. Žigovanje imperijalističnih zlorab je bilo dovoljeno, in tako so bile izvršene spremembe in reforme, dasiravno počasi. Demokratične sile med podjarmljenimi narodi so dobile podporo demokratičnih sil v imperijalističnih državah, in tako se je vršila skupna borba proti imperijalizmu. Demokratičen napredek je bil sicer otežkočen, ampak ni bil zadavljen."

"Fašizem uvaža nov imperijalizem, ki stremi za tem, da se dežele, ki počasi trgajo imperijalistično kontrolo, uklene v verige neomejene totalitarne tiranije. Fašistični imperijalizem oživlja krvavo kolonialno politiko zgodnjega kapitalizma, ampak s to razliko, da naciji skušajo tudi vse ne-nemško Evropo podrediti tej krvavi kolonialni politiki."

"Britiska politika ravnotežja sile", dasiravno slaba v drugih ozihi, je dovoljevala rast narodne neodvisnosti in demokracije v Evropi. Britanija ni posedala niti industrijskih niti vojaških virov, in tudi ni mela volje za zaslužje Evrope, kakor to nameravajo storiti naciji, ki hočejo dobiti monopol industrijske moči s tem, da uničijo industrijo podjarmljenih narodov. Kamor pridejo naciji, tam sledi uničenje industrije, demokracije, delavskih unij in socialnega napredka. Njih prihod v neko deželo pomeni, da se to deželo spremeni v kolonialno vazalko Nemčije. Naciji imajo tudi zaveznike pri narodih, katere zaslužijo domače fašiste -- katerih stari imperijalizem ni imel na razpolago. V letih 1914-18 se ni v Angliji, Franciji ali Zed. državah našlo nobenih elementov, ki so želeli, da bi Nemčija zmaga, ker jim je ugajal njen

Društveni KOLEDAR

JUNE

22. junija, nedelja. — Društvo Zdrženi bratje, št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuskovih farmi.

22. junija, nedelja. — Dom Zapadnih Slovencev proslavlja drugo obletnico obstoja na 6818 Denison Ave.

22. junija, nedelja. — Piknik Cankarjeve ustanove na Zapadni farmi društev S. N. P. J.

29. junija, nedelja. — Progresivne Slovence, krožek št. 3, priredijo Ljubljanski Veleseljem na vrtu Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

29. junija, nedelja. — Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 71 A. B. Z. priredi piknik na Stuskovih farmi.

29. junija, nedelja. — Društvo "Velcbit", št. 544 SNPJ priredi piknik na prostorih Doma Zapadni Slovencev, 6818 Denison Ave.

29. junija, nedelja. — Jugoslovanski dan priredi Jugoslovanski delavski narodni dom na 12912 McGowan Ave. — West Park, O.

29. junija, nedelja. — društvo "Loška dolina" priredi piknik na Anton Debevec farmi v South Madison, Ohio.

29. junija, nedelja. — Mladinski pevski zbor na Waterloo Rd. priredi piknik na S. N. P. J. farmi.

JULY

4. julija, petek. — Four Points Tavern priredi piknik na Stuskovih farmi.

4. julija, petek. — Field Day priredi društvo Loyalites na S. N. P. J. farmi.

6. julija, nedelja. — Piknik kluba in Zarje na prostorih Clev. Federacije SNPJ.

13. julija, nedelja. — Piknik Slov. zad. zveze na Močilnikarjevi farmi.

13. julija, nedelja. — Društvo Brooklynski Slovenci, št. 48 S. D. Z. priredi piknik na prostorih doma Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

13. julija, nedelja. — Piknik kluba št. 49 na izletniških prostorih SNPJ.

13. julija, nedelja. — Piknik pevškega zbora "Sloga" na Stuskovih farmi.

20. julija, nedelja. — Pevsko društvo "Zvon" priredi vrtno veselico na prostorih doma Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

20. julija, nedelja. — Pev. zbor "Slovan" priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

27. julija, nedelja. — Piknik Slov. gročinarstov in mesarjev na Pintarjevi farmi.

27. julija, nedelja. — Društvo Svoboda, št. 748 SNPJ priredi veliko slavnost ob 5. obletnici obstoja na farmi SNPJ.

AUGUST

2. avgusta, sobota. — Piknik priredi društvo "Čerkniško jezero" št. 59 S. D. Z. na Stuskovih farmi.

impe-rijalizem. Danes se najdejo elementi po vseh državah, ki želijo nemške zmage v svrhu ojačenja reakcije in fašizma doma."

"Napredek"

3. avgusta, nedelja. — Cirkuska predstava dram. društva "Ivan Cankar" na S. N. P. J. farmi.

3. avgusta, nedelja. — Društvo "Soča", št. 26 SDZ priredi piknik na prostorih Doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

17. avgusta, nedelja. — Piknik Zdrženih mladinskih pevskih zborov na SNPJ farmi.

24. avgusta, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi piknik na prostorih Clevelandske Federacije S. N. P. J.

26. julija, sobota. — Društvo "Ribnica" št. 12 S. D. Z. priredi piknik na S. N. P. J. farmi.

SEPTEMBER

6. septembra, sobota. — Colossal Social Club. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

13. septembra, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

14. septembra, nedelja. — Zjednički Dan H. B. Z. — Jesenski koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

20. septembra, sobota. — Lucky Stars št. 61 S. D. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

21. septembra, nedelja. — Društvo "Ilirska Vila" št. 173 A. B. Z. — Proslava obletnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

27. septembra, sobota. — Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

28. septembra, nedelja. — Glasbena Matica. — Jesenski Koncert in opereta "Cigan Baron" v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

OCTOBER

4. oktobra, sobota. — Društvo Kristusa Kralja, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

5. oktobra, nedelja. — Slovenska ženska zveza. — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

11. oktobra, sobota. — Društvo "Lipa" št. 128 S. N. P. J. — plesna veselica in proslava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

11. oktobra, sobota. — Društvo "Blejsko jezero", SDZ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12. oktobra, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12. oktobra, nedelja. — Društvo "Slovan" št. 3 S. D. Z. — proslava 30-letnice v avditoriju

Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

18. oktobra, sobota. — Društvo Slovenske Sokolice št. 442 S. N. P. J. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

19. oktobra, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi koncert v Slovenske mnarodnem domu na St. Clair Ave.

25. oktobra, sobota. — Slovenska Zadržna Zveza priredi plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. oktobra, sobota. — Podružnica št. 3, Slovenske moške zveze priredi zabavni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

25. oktobra, sobota. — Društvo "Danica" št. 11 S. D. Z. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

26. oktobra, nedelja. — Jesenski koncert pevškega zbora Zvon se vrši v Slovenskem narodnem domu na East 80th St.

26. oktobra, nedelja. — Društvo Vipavski raj, št. 312 SNPJ, obhaja 25-letnico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

26. oktobra, nedelja. — Zdržene Slovence, SDZ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

26. oktobra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

31. oktobra, petek. — Društvo "Carniola Tent" št. 1288 T. M. — Halloween ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

NOVEMBER

1. novembra, sobota. — Društvo St. Clair Grove št. 98 W. C. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

2. novembra, nedelja. — "Glasbena Matica" — opereta v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

2. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi opereto v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

8. novembra, sobota. — Plesna veselica priredi društvo Kras št. 8 S. D. Z. v Slovenskem domu na Holmes Ave.

8. novembra, sobota. — "Carniola Hive" št. 493 T. M. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

9. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Adrija" priredi koncert in ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

9. novembra, nedelja. — Društvo "V boj" SNPJ prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

9. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Abrašević" — koncert in predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

15. novembra, sobota. — Collinwood Hive Mac. prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

15. novembra, sobota. — Društvo "Clairwoods" št. 40 S. D. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

16. novembra, nedelja. — Blane Donau. — jesenski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

16. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor "Slovan" priredi silvestrov ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

dinski pevsko zbor SDD priredi koncert in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

19. novembra, sreda. — S. D. Z. Honor Guards — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

20. novembra, četrtek. — Koncert soc. Zarje na Zahvalni dan v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

22. novembra, sobota. — Statettes klub priredi ples v Slovenske delavskem domu na Waterloo Road.

22. novembra, sobota. — Društvo Sv. Ana št. 4, S. D. Z. plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma St. Clair Ave.

23. novembra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

29. novembra, sobota. — Društvo "Washington" SZZ priredi plesno veselico v Slov. delavskem domu na Waterloo Road.

29. novembra, sobota. — društvo "Loška dolina" priredi veliko plesno veselico v dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave.

29. novembra, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

30. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor "Slavčki" koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

DECEMBER

6. decembra, sobota. — Young Women's Club of "Progresivne Slovence" — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

7. decembra, nedelja. — Croatian Pioneers H. B. Z. — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

7. decembra, nedelja. — Društvo "Zdrženi bratje" št. 26 S. S. P. Z. priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

13. decembra, sobota. — St. Clair Rifle and Hunting klub zpriredi banket v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

14. decembra, nedelja. — Cankarjeva ustanova priredi spominsko slavnost smrti Ivana Cankarja v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

14. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

20. decembra, sobota. — Svobodni Slovence št. 2 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

21. decembra, nedelja. — Slovenska mladinska sola, — prireditev Božičnica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

21. decembra, nedelja. — Božičnica Mlad. pev. zbora "Škrjančki" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

25. decembra, četrtek. — Socijalistični klub, št. 49 priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, četrtek. — Socijalistični klub, št. 49 priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

27. decembra, sobota. — Društvo "Spartans" št. 198 S. S. P. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

31. decembra, sreda. — Slovenski narodni dom in Klub društev Slovenskega narodnega doma — Silvestrov večer v obliki dvorane Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

31. decembra, sreda. — Pevski zbor "Jadran" priredi silvestrov ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

skem domu na Waterloo Rd.

1942

10. januarja, sobota. — Pevski zbor "Adrija", priredi ples v Slovenske mnarodnem domu na Recher Ave.

NEURITIS Relieve Pain In few Minutes

To relieve torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia, or Lumbago, in a few minutes, get NURTO, the splendid formula, used by thousands. Dependable -- no opiates. Does the work quickly. Must relieve cruel pain, to your satisfaction, in few minutes or your money back. Don't suffer. Ask your druggist today for NURTO on this guarantee.

DOCTOR'S AMAZING LIQUID GREAT SUCCESS FOR SKIN TROUBLES

(externally caused)

PRaised FROM COAST TO COAST

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula -- powerfully soothing Liquid Zemo -- which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

The Salad Dressing Millions prefer!

Use Murine -- the proved formula of an eye specialist -- containing seven safe ingredients to soothe and refresh reddened delicate membranes resulting from colds, close work, late hours, movies, wind, glare, dust, free dropper with each bottle. At All Drug Stores.

Refresh them with... MURINE FOR YOUR EYES

Go out with him? NOT ME!

You've got three strikes against you when you are guilty of halitosis (bad breath). Anyone may have it at some time or other without realizing it, and they offend needlessly. If you want others to like you, take this quick precaution against the common form of bad breath caused by food fermentation. Rinse the mouth with Listerine Antiseptic before any date. Immediately your breath becomes sweeter, purer, less likely to offend.

*Some cases of halitosis are due to systemic conditions, but most cases, say some authorities, are caused by fermentation of tiny food particles on teeth, mouth and gum surfaces. Listerine kills such fermentation and then overcomes the odors fermentation causes.

Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use

LISTERINE ANTISEPTIC

To Make Your Breath Sweeter

HAIR-BREADTH HARRY

IVAN MATČIČ:

11

V ROBSTVU

Roman tuge in boli

"Mislim, da ne," nadaljuje Marko, "ali bojim se zanj, ker nista nikdar vesela ko drugi. No, le pijta, na zdravje! Pa umijta se in obrijta si brade — kako sta porasla in divja! Zakaj se ogibljeta vode? Glejta — druge, kakor se vsi čistijo tu pri studencu in v Solzi se perejo zvečer ali pa dajo pral materam svojim. Kolikokrat sem bil poleg ti ob Solzi, vse sem našel tam, na vaju pa nisem nikdar naletel. Mar se ne vesta, da je v snagi zdravje? Le pijta in poljšata se! — Zdaj pa Jakob Ljubici, naš ljubljence! Glejte ga, se že smeje, tako ljubko, vse živi na njem, vse se raduje. Ni čuda, da se vsa dekleta v Hudem brdu jočejo za njim ter se nobena ne izneveri! Le tak nam ostani, Jakec, tudi zanaprej! — Pa Vid Zdravič in Jernej Svobodnik, naša najmlajša! Cvetje kipi iz vaju, kri vama žari na licih, poštenje vama sije iz oči in ljubezen vama razžiga srce. Resnično bi nam bilo žal, če bi nam kdaj pobegnili, ker iz gozda vaju žene domotožje, ali vajina nepokvarjena srca vaju drže prikovana na to divno prirodo. Le tu si ohranite svojo prostost, kajti če gresta domov, vaju vklenejo hudodelci v vojniške spone, kakor so vklelili druge. Uvrstijo vaju med oborožene sužnje in vaju nauče moriti. Jernej in Vid, le tu ostanita in delita z nami vse vesele in bridke dni. — In ti, Jože Iskren, ki si se svoje Majde tako krepko otrešal — ti si junak! Pij in izprazni bokal! Potisni povhovo po strani in veselo zavriskaj — pa ne tu, temveč doma, ko boš šel skozi Ječanje sredi noči, da bo dekle zaihtelo!"

"Pij, Jože, na zdravje!" mu zakličejo vsi z radostnim izrazom.

"Pa ti, Martin Hrabrič iz Razvalin! Nalij si in pij, da bodo še krepkejša tvoje mišice in da ti zažari tvoje odkrito obličje! Pa tudi vode si privošči, umazan si, Martin! Nihče se ne sme zapustiti med nami, dokler smo mladi in zdravi! Poglejte naša kuharja, ko sta vedno čista pri tem tem večnem oglju! No, Zivič in Dobrič, le izpraznita vsak zvrhan bokal! Kdo si bolj zaželi izmed vaju te dobre pijače, ti, Lovre, ki si močnejši in varčnejši, ali ti, Peter, šibkejši, a tem bolj postrežljiv?"

"Živela, kuharja!" zagrmijo po votlini.

"Srčanov Andrej, še ti si med nami, naša sladka duša in naše vse!"

"Pozdravljen, naš Andrej!" zakličejo vsi enodušno.

"Pij, Andrej, in vesel bodi!" končuje Marko. "Ako tebe izgubimo, nam gre pol življenja za tabo. Če preneha biti tvoje zlato srce, tedaj omagamo in se nas polasti obup. Andrej, daj, vžgi svoje lepe, skrivnostne oči, nabrusi svoj sladki glas in zapoj nam pesem mirno, otožno, kakor jo znaš. Poj, Andrej, in vsa naša srca bodo pela s teboj."

"Na, Marko, tudi ti izprazni bokal!" odvrne Andrej živahno in postavi predenj polno kupo. "Tebi sem ga natočil pa jaz. Mi vsi dobro vemo, kaj si nam ti." "Marko, naš Marko!" gre klic po votlini.

"Brez tebe nam ni življenja," nadaljuje Andrej. "Nezaupni smo bili že, ko si nas zbral in pripeljal tu sem. Danes pa te razumemo in ti ponavljamo svojo prisego zvestobe! Ako boš kdaj v nevarnosti, Marko, vstanemo iz groba, ako bi bili mrtvi,

in ti hitimo na pomoč!"

"Marko, naš Marko!"

"Preljubi moji!" jih prekine Marko. "Med nami ni nihče prvi in nihče zadnji — vsi smo enaki, vsi bratje! Delimo si delo, delimo jelo, delimo veselje in žalost. Nihče ne sme ukazovati, le svetovati. Pri tem naj ostanemo. — Le neka skrb me še griže, in to je orožje, ki nam dela preglavico in napotje. Mar mislite, da bi morili in ubijali, ako nas napade ali obkoli neprijatelj?"

"Seveda, čemu imamo orožje, se čudijo vsi. Le Andreju se potemni obraz."

"Udari in bij, če ti pride zlodej v pest!" se razsrdi Gorjačev.

"Če ne ubiješ, ti njega, pobije te on!" dostavi Hrabričev.

"Tako je!" pritrdijo drugi.

"To je res," reče Marko. "Toda ali ne bi našli iz poboja kakkega drugega izhoda?"

"Braniti se vendar moramo!" se razvnamejo zakletniki.

"Kakor sem rekel," nadaljuje Marko, "ta skrb mi dela mnogo preglavice. Napadali ne bomo nikogar, nikomur delali zla, ali braniti se moramo in braniti tudi svoje domove. Toda kako brez krvotilja?"

"Uboja jaz ne izvršim!" reče Andrej odločno in strese z glavo.

"Če ti ne, ga pa izvrši zlodej na tebi!" ga zavrne Gorjačev.

"Vseeno, usmiljenje, pravim!" reče Andrej in se pomakne na sredo. "Usmiljenje, ki ga izkazuje svojemu bližnjemu, odpuščanje — kako sladka zavest! Lahko vam razodenem zločin, ki me že že leta in leta in ki jasno priča, kako bridko je, imeti okrvavljene roke, ki se nikdar več oprati ne dajo. Kako te preganja spomin na umorstvo, kako vstaja pred tabo tvoja žrtev, kako te presunljivo gleda, kako grabi po tebi, dokler hropeče ne jekneš in se na zdramiš iz sna ves truden in strit. Naj vam razodenem svojo živo pričo, ki je še niste čuli."

Vsi so prisledli bliže, Andrej pa je mirno nadaljeval: "Bilo je na Krvavem vrhu, ko smo branili našo dolino. Tedaj, ko je bil človek zverina. Dušo nam je preveval mraz, srca nismo čutili

prosti šole, dobi delo na farmi. Plača po dogovoru. Naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti."

FANT

so štirje, 8 ply tajerji, na katerih se je prevozilo le 2.000 milj. Mera 7x21. Cena zmerna. Vpraša se na 1245 E. 55 St.

Naprodaj

Prav malo rabljene električne ledenice se dobijo po \$19.00

Zakaj bi kupovali led, ko imate tu priliko kupiti električno ledenico.

819 E. 185 St.

6104 St. Clair Ave.

IŠČE SE DEKLE

za opravljati splošna hišna dela. Dobra plača, dober dom; ima svojo sobo, kopalnico, radio, itd. Nimamo majhnih otrok. Zglašiti se je na 3166 E. Derbyshire Rd., blizu Cedar-Lee Rd. polične. Tel.: YELLOWSTONE 7427.

V najem

se odda prostor za gostilno; notri je vsa oprema. — Nahaja se na prometnem kraju. Vpraša se pri JOSEPH NOSSE, 1245 East 55th St.

v sebi, bili smo otrpnjeni, brezčutni. Kako so se zaganjali napadali v nas, vsi našuntani, prešinjeni s strupenim gnevom do nas, ki nas niti poznali niso in ki jim nismo nikdar storili žalega. Hoteli so naše krvi in naše smrti, videli so v nas le ogabeno mrčes, ki ga je treba pokončati in zabiti v tla. In mi smo jih gledali ravno tako. Uničevali so nas z ognjem in žepom, zaganjali se v nas v trumah, in pričeli smo popuščati in jim odstopati ped za pedjo naše zemlje. Naše vrste so se redile, osamljeni smo omahovali dneve in dneve. Pa so nasokčili z vso besnostjo in z golimi bodali. Kriknili so in planili naprej. Kako pošastno so gledali,

vsil prepadeni, nečloveški, kazali zobe, pačili obraze, vihteli orožje, nekateri zaostajali, prestrašeni omahovali, drugi pa jih poganjali naprej. In tedaj nas je vse zapustilo. Okrenil sem pogled na desno in levo po svojih tovariših, pa jih nisem več spoznal, vsem so se spali obrazi od strahu in gneva. Videl sem le bodala in vihtenje orožja. Le treskanje sem čul okrog sebe in pa kričanje. Sklenil sem roke od groze in zdrsnil na kolena za skalo. O, kako so hreščala bodala, da sem zaril pogled v tla. Čul sem udarec, ki je bil podoben mesarskemu, ko vola pobije. Slaboten jek sem čul, dvignil glavo in videl, kako se je zrušil Zornikov Janez, ki je stal poleg

mene. Odprl sem usta, a obe roki sta mi omahnili. Kar mi pritisne nekdo na senci mrzlo cev. Njegov pogled je bil pošasten, ves obraz spačen od razdivjane strasti — nič ni bilo več človeškega v njem. Ta noče poznati milosti, me je prešinila zadnja misel, ki mi je podžgala pogum. V tistem hipu sem mahnil z levico in mu odbil smrtonosno orožje, da je zagrmel udarec v stran. In tedaj sem se pogljal na noge, pograbil mu orožje iz rok in mahnil po njem, da je ranjen zdrsnil na tla. Tedaj je v meni vse okamenelo in podivjalo. In ko zdirja proti meni nek drugi vojščak z nabrušenim nožem, tedaj stisnem bodalo in nič ne pomišljam. In ko mi je hoče

vojščak že pognati v srce, se umaknem na stran, a napadalec rije še silneje do mojih prsi. — Njegove oči so bile izbuljene, tirjale so krvi in so bile uprte naravnost v moje srce. Meni ni bilo druge rešitve kakor bežati ali pa mahnniti. Odskočil sem zopet za korak in zadel na ranjenca, ki je segal po orožju, da mi ga zapiči v hrbet. In v skrajni sili se iztegnem in poženem bodalo napadalec pod vrat... O, kako je spačil obraz! Bliskovito so se mu izpremenile poteze. Potegnil sem bodalo nazaj ter mu ga zopet potisnil na prsi tako silno, da sem ga skorao podril. Ostrina je zahreščala skozi odelo, pa potisnil sem jo še globlje, prav do kraja... Li ko je v gostem curku brizgnila kri, sem bodalo izdrl.

Vojščak je krilil z rokama, izpustil orožje, usta široko od-

Ženska dobi

stalno delo in dom pri slovenski družini s 4 odraslimi osebami; spošna hišna in gospodinska opravila. — Plača po dogovoru. Ako pa želi sprejeti službo, ženska izven Clevelanda, se naj zglašijo za pojasnila na 434 East 157th St., pri Waterloo Rd., — Collinwood.

Prodaja se

hiša za eno družino; 7 sob, škrlnata streha in vse moderno. Lota 35x135. Prodaja lastnik. — Cena \$4.500. — Poizve se na 4818 Memphis Ave., — Florida 9593.

Prodaja se tudi hiša s 9 sobami, za eno družino; dve garaži, košnjak in vse v najboljšem stanju. Lota 50x275. Cena \$8.300. — Vpraša se pri J. P. Merkle, 4818 Memphis Ave.

pri, hropeče kriknil in se sesedel. In že sta se zagnala proti meni dva druga, ki sem jima postal naproti z dvignjenim bodalom. Ko sta zapazila moje krvavo orožje in moj divji obraz, sta se zgrozila in jo mahnila nazaj.

Zglasite se pri nas za dobre nakupe

15619 Huntmere Ave. — Hiša za eno družino; 6 sob, avtomatičen grelec za vodo, umivalnik s kabineto, "tile" kuhinja, "inlaid" linolej, "Wilton" preproge v treh sobah in po stopnicah; tri garaže, velika lota, nizki davki. Cena \$4500.

Hiša za dve družini, Keweenaw Ave., od E. 185 St. 4 sobe zgoraj in 4 sobe spodaj. Cena \$7000.

334 E. 211 St. — Zidana hiša s 6 sobami, stara 3 leta, "tile" kopalnica, družabna soba. Takoj \$1500.

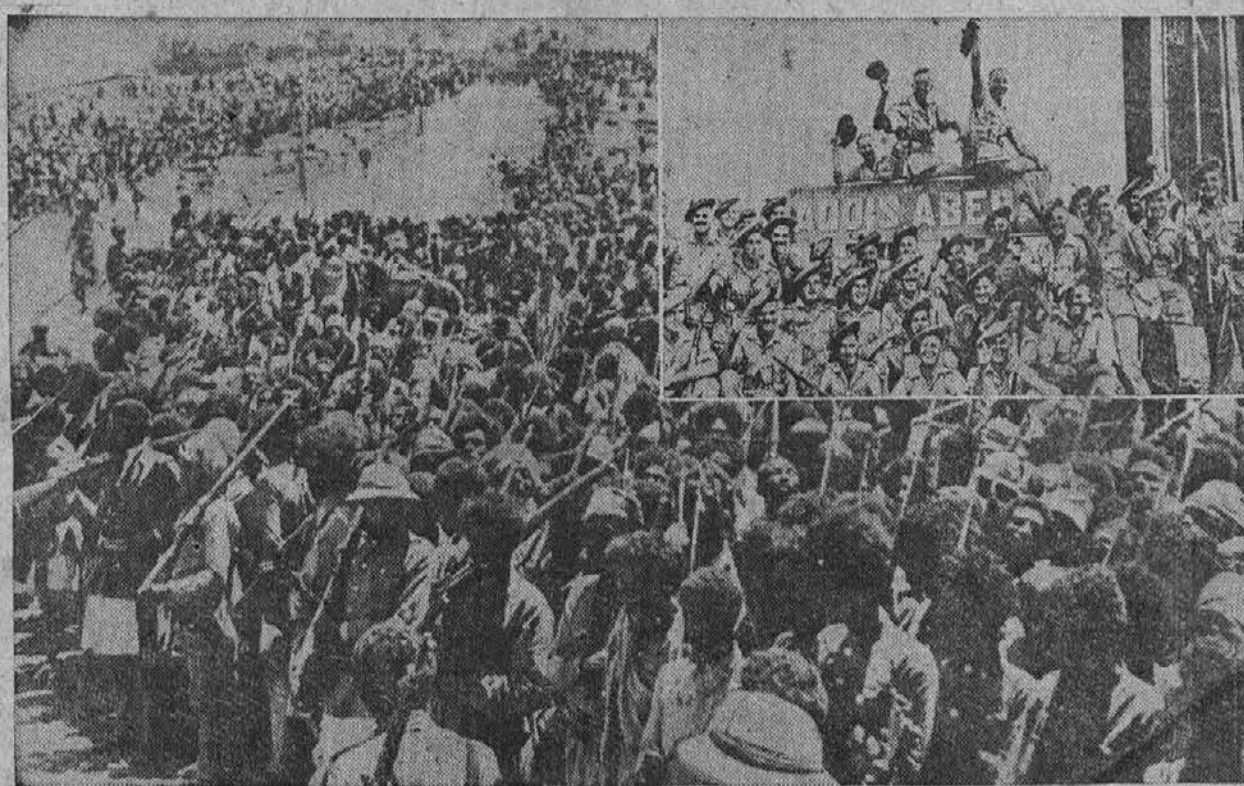
Ostali sta le še dve novi hiši na E. 169 St., med Groveswood in Blyd. Se tudi zamenja. Zglašite se pri nas.

MAVEC AVE. Gradimo novo cesto, od Babbitt Rd., 600 čevljev severno od St. Clair Ave. 33 novih hiš, vsaka za eno družino, po ceni od \$6100 do \$6950. Zglašite se pri nas predno se cene zvišajo.

Mavec & Co. Iv. 4900

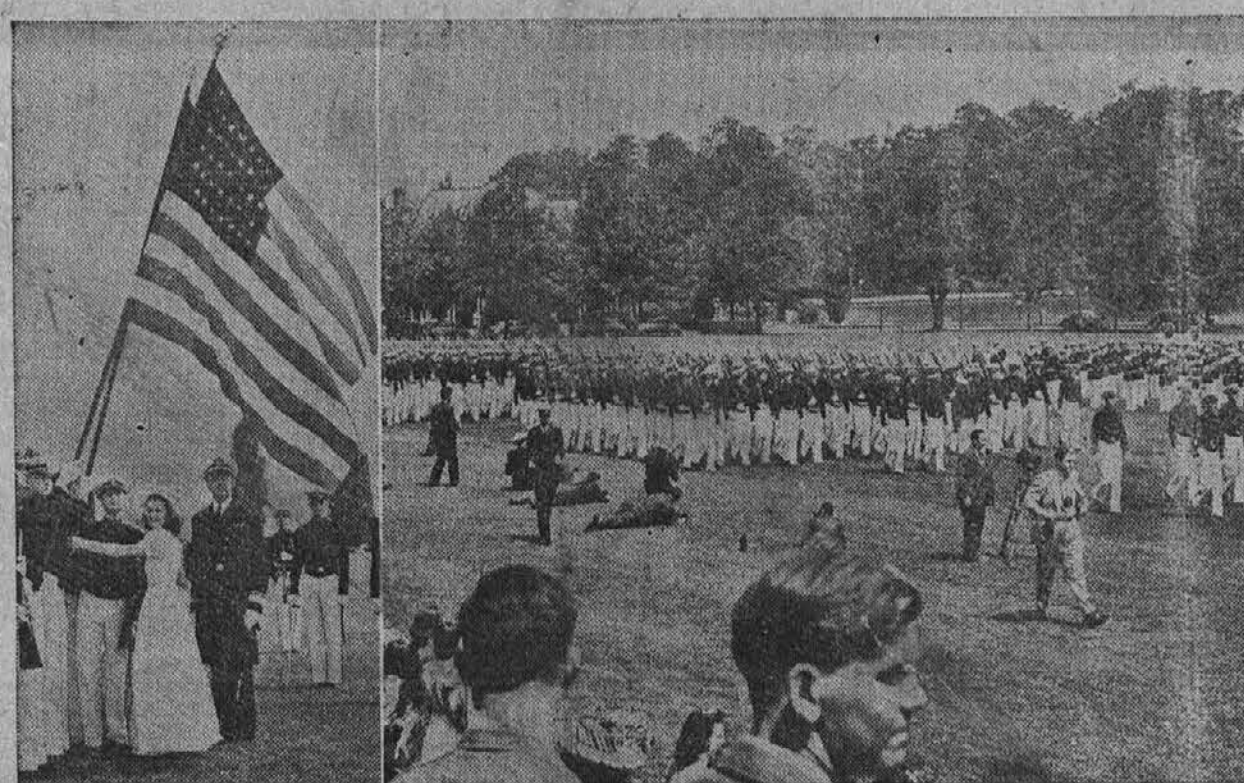
CUTS—BURNS—SCALDS should be quickly treated to prevent infection as well as relieve pain. Use OIL-LUB. Wonderful too for sore, tired feet. A free sample write Moss Laboratories, 215 W. Leavitt Street, Chicago. QUICK RELIEF FOR FEET

Povratak Haile Selassie-a

Slika predstavlja oficirje in etiopijske patriote, ko so poslušali govor Haile Selassie, cesarja Etiopije, ki se je ponovno s pomočjo Anglije, povrnil v Addis Ababo, glavno mesto Etiopije, iz katerega je bil prepoden po Italijanih pred petimi leti. Na vrhu slike je cestno znamenje, ki je tudi znak zmage, ker kaže angleško vojaštvo v Addis Ababi.

Za osvoboditev sedmih morij

Mornariški oficirji mornariške akademije Zedinjenih držav, v Annapolis, Md., korakajo v sporedu tekoni ceremoniji zastave. Ob graduaciji, ko se naša mornarica poveča, so ceremonije še bolj slovesne. Na levi je Miss Fay Ann Albrecht, iz Columbus, Wis., ki je izročila zastavo mornarju William Reroneumus, iz Madison, Wis. Na desni, poleg dekleta, je Rear Admiral Russell Wilson, komandant mornariške akademije.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom — — —

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653